

orde in het ontstaan der functies, die de taal mogelijk maken (chronogene localisatie volgens VON MONAKOW) wordt slechts terloops en oppervlakkig in aanmerking genomen. In de vrij minutieuse uiteenzetting der gevoelsstoornissen (MEVR. DEJERINE en GAUCKLER) zoekt men tevergeefs — om slechts twee namen te noemen — een vermelding van het werk van FREY en GOLDSCHIEDER, terwijl HEAD'S belangrijke opvattingen (protopathische en epicritische sensibiliteit, beteekenis van den thalamus en de groote hersenschors) met een soort platonischen eerbied (en al te veel op een afstand) worden bejegend, zonder dat de schrijvers daartegenover een eigen meening formuleeren. Misschien zijn tekortkomingen als deze niet van belang, als men het doel van het boek in het oog houdt; in elk geval staan er zooveel positieve voortreffelijke eigenschappen tegenover, dat het zonder eenige aarzeling, en met aandrang, kan worden aanbevolen aan ieder, die de beteekenis van een nerveus verschijnsel, aan het ziekbed waargenomen, wenscht te leeren kennen; niemand, die het aanschaft, zal zich bekocht voelen.

C. T. VAN VALKENBURG.

A. KNYVETT GORDON, *Systemic Infections*, their diagnosis and treatment, London BAILLIÈRE, TINDALL and COX. 1928, 176 bldz. Prijs 10/6.

Misschien zijn er lezers, die evenmin als ik zelf, dadelijk weten, wat „systemic infections” zijn. Na lezing van het boek, heb ik den indruk gekregen, dat er mede wordt bedoeld, het geheel van algemeene verschijnselen, dat kan volgen op een „focal infection”. „Oral sepsis” en „focal infection”! Wie geen vreemdeling is in de Angelsaksische literatuur zal dit een begrijpend „Aha!” ontlokken. Maar het moge zonder verwijt worden gezegd, want er staan zeer behartenswaardige wenken in het boek voor al te eenzijdige aanhangers van het „focal infection”-beginsel. Geen vaccinbehandeling zonder verwijdering van den oorspronkelijken infectiehaard. Men passe geen vaccinbehandeling toe met een uit neus-keelholte of blaas gekweekt microörganisme, wanneer men niet zeker is, dat dit organisme werkelijk de oorzaak is van de anaemie, de arthritis of de nervositeit. Maar ietwat vreemd doet het aan, wanneer wij hooren, dat de bacterietherapie bepaaldelijk bedoeld is, ter bestrijding der circuleerende toxinen. En wel wat vaag is de raad, om, wanneer men een haard vermoedt in de tonsillen, deze niet uit te pellen, voordat men door een bacteriologisch onderzoek van de faeces, heeft uitgemaakt, of niet een coliinfectie de oorzaak der verschijnselen kan zijn. En heelemaal onzin is de bewering, dat na het doorstaan van roodvonk volmaakte, na mazelen gedeeltelijke onvatbaarheid ontstaat tegenover een tweeden aanval.

D. HERDERSCHÉE.
